

»DLUPP 25 let«

Razstava članov
Društva likovnih umetnikov
Prekmurja in Prlekije / ZDSL
ob 25. obletnici

Galerija ZDSL, Ljubljana
10. september - 4. oktober 2019

Galerija Murska Sobota - Mala galerija
(prenos razstave)
28. maja - 24. junija 2020

120
let

ZDSL
Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov
The Association of Slovene Fine Artists Societies

DRUŠTVO LIKOVNIH UMETNIKOV PREKMURJA IN PRLEKIKE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Ko prestopim mejo Trojanskega klanca proti Muski Soboti, se življenje upočasni, postane melanholično. In ko pomislim, da je pokrajina, ki se ji približujem, sprva samo horizont, nad katerim se sonce prižiga in ugaša, se zavem danosti tega okolja, ki mu pravimo Pomurje. Zavedam se tistega, kar vpliva na gen, ki se je tej pokrajini prilagajal skozi evolucijo ... V osemdesetih letih so likovni kritiki omenjali, da ljubljanski pokrajini pripada grafika, pokrajini ob Muri pa barve, kolorizem. Tako kot je leopard zaradi gena najhitrejša žival na svetu, je tudi videnje barve, ki je v preteklosti plemenitila naše slikarje, v genskem zapisu našega človeka.

Kultura in umetnost sta bogastvo, ki ga lahko delimo drug z drugim. Tako obogatimo svoj duhovni svet, olepšamo svoj vsakdanjik in oplemenitimo okolje, v katerem živimo. Z raznolikostjo navad, kulture in umetnosti je naše življenje bolj kakovostno in prijetno.

DLUPP je društvo, ki je že nekaj časa uveljavljeno v slovenskem in mednarodnem prostoru. Ima 23 članov, ki delujejo v Murski Soboti, okolici ali v Ljubljani. V okviru društva si med drugim prizadevamo za povezovanje umetnikov. Z dejavnostmi, ki jih pripravljamo, pa skrbimo tudi, da se javnost pobliže seznaní z likovno ustvarjalnostjo. Z domačimi in mednarodnimi razstavami povezujemo tudi narode iz srednje Evrope. Z ustanovitvijo »velike Evrope« so se poti skrajšale, vendar so zdaj zahtevnejše. Zavedati se moramo namreč, da smo del družine narodov in kultur.

Namen razstave je predstaviti delo članov DLUPP-a v zadnjih 25 letih. Naj bo ogled razstave tisti, ki vam bo izoblikoval mnenje o delu naših ustvarjalcev.

Predsednik DLUPP-a Jože Denko

When I cross the border of the Trojane hill on the way to Murska Sobota, life slows down, it becomes melancholic. And when I think that the landscape I am approaching is only the horizon above which the sun switches on and off, I am aware of the features of this region that we call Pomurje. I am aware of that which affects the gene that has adapted to this landscape through evolution ... In the 1980s, art critics talked about printmaking belonging to the landscape of Ljubljana, whereas colour and colourism went with the landscape of the Mura. Just as the leopard is the fastest animal in the world because of its genes, so is the seeing of colour that has in the past enriched the painters of these regions, which is in the genetic blueprint of the people of the area.

Culture and art are a wealth that we can share with one another. Thus, we enhance our spiritual world, brighten our daily lives and enrich the environment in which we live. With a diversity of habits, culture and art, our lives gain greater quality and joy.

The Fine Arts Society of Prekmurje and Prlekija (DLUPP) is a society that has been established at home and abroad for some time. It has 23 members that work in Murska Sobota, its surrounding area or in Ljubljana. As part of the Society, we strive, among other things, for interconnection among artists. The activities that we organise serve to acquaint the public more closely with artistic creativity. The exhibitions that take place locally as well as internationally forge connections between the nations of Central Europe. With the creation of the »Great Europe«, the paths have become shorter, even though they are now more challenging. We must be aware that we are part of a family of nations and cultures.

The purpose of the exhibition is to present the work of the DLUPP society members over the last 25 years. Let the viewing of the exhibition lead you to an opinion on the work of our artists.

Jože Denko, DLUPP President

Janez Balažic

Zagledani v univerzalne horizonte

Pomurje, na vse strani odprti prostor ob Muri torej, je od davnin sem bivajoče zavezoval, da so tod naseljene duše svojo prisotnost osmišljale z relikti ustvarjalnega. Seveda, od prazgodovine sem, čez bronasto, železno, rimsко, zgodnje, visoko in poznosrednjeveško dobo ter domala do konca 19. stoletja je moč imaginarnega izzvenevala v povezavi z magično ritualnimi, mitičnimi in religioznimi podmenami. In domala v kolektivni anonimnosti. K sreči se je tam v zadnji tretjini 14. in zgodnjem 15. stoletju iz tega izvil mojster Janez Aquila, čigar opus dobro označujejo dokumentarni zapisi in znamenja pripadnosti slikarskemu cehu na gotskih poslikavah, ohranjenih v Prekmurju in v zaledju. DLUPP se je formiral leta 1992 in pomenljivo je, da ravno v letu, ko smo se spominjali 600 let poslikave v Martjancih.

V času novega veka, zlasti v obdobju baroka, v 19. stoletja in posebej v času historizmov, je mogoče personificirati vrsto umetnikov, katerih dela so zanesla v pomurski umetnostni milje označevalce srednjevropske duhovne širine. V dobršni meri ti horizonti odzvanjajo v umetniških opusih prvih akademsko, v umetniških metropolah izoblikovanih likovnih umetnikov, kakršni so kipar Jožef Ajlec (1874-1944) in slikarji Roman Fekonja (1868-1910), Ivan Žabota (1878-1939), Franc Košar (1884-1952), Ante Trstenjak (1894-1970), Ivan Kos (1895-1981), pa seveda Ludvik Vrečič (1900-1945), Karel Jakob (1908-1981), Lajči Pandur (1913-1973), kipar Franc Kühar (1916-1945) ter umetniški fotograf Jože Kološa Kološ (1920-1998).

Če je torej poleg osebno izpovedno-umetniške recepcije mogoče prepoznavati v tej generaciji srednjeevropske prvine, pa se je v generacijah po 2. svetovni zaznavno kot študijski center scela uveljavil vpliv ljubljanske likovne akademije. Prvo generacijo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost zaznamujejo poleg formalnih likovnih okvirjev pestre modernistične razsežnosti, z zaznavno avtopoetskimi zveni. Torej, nesporno osrednje mesto, tam na prehodu v sedemdeseta leta 20. stoletja pripada umetnikom, ki so delovali v skupini DHLM (Danč, Hauko, Logar, Mesarič) in drži, kot pravi Mitja Visočnik, da je »naznanila dejanski začetek revolucionarnega obdobja pomurske likovne umetnosti, v katerem je nato avantgarda brezkompromisno izzvala ostanke lagodne preteklosti«, ki so z ustvarjalnimi rezultati presegli provincialno raven in se uveljavili v osrednjeslovenskih umetniških tokovih. Ne kaže pa spregledati, da se je tedaj tudi v Lendavi izoblikovala močna skupina avtorjev, sicer v Zagrebu delujoči Zoltan Gabor, kipar Ferenc Kirárlý in Suzanne Király Moss.

K profiliranju t.i. sodobnega prekmurskega umetniškega kroga pa so že v sedemdesetih in zlasti osemdesetih letih, v časih iztekajočega se visokega modernizma in postmodernističnih iskanj, vplivno prispevali Nikolaj Beer, Štefan Galič, Zdenko Huzjan ter Ignac Meden. Pomenljivo je, da gre med njimi za umetnike, ki ne živijo v Prekmurju, pozneje tudi Marjan Gumilar, Irena Brunec-Tébi, Igor Banfi, Robert Černelič, Mitja Ficko in še kdo, vsemi svojimi lokalnimi in na pol mitičnimi »barvami«, postavljajo na privzdignjeno raven v sublimiranih likovnih refleksijah.

Dejstvo je, da omenjeni krog, z njim pa tudi generacijo umetnikov, ki je od srede 80. let odločilno prisotna v prekmurskem in širšem kulturnem prostoru, zaznamuje univerzalna, transnacionalna duhovna in likovna orientacija, pri čemer kaže izpostaviti predvsem opus Sandija Červeka in Mirka Rajnarja.

V danem okvirju, seveda ne namenoma, ni mogoče prezrti slehernega izmed ustvarjalcev, ki jih cehovsko druži DLUPP. Zagotovo o tem verodostojno pričujejo tako njihovi opusi in razstavljeni dela ter kataloške obravnave. Naposled je potrebno povedati, da gre za umetnike, ki močno presegajo regionalne zastavke, kajti z lastno kreativno močjo so že dolgo zagledani v univerzalne horizonte.

Janez Balažic

Gazing at Universal Horizons

The Pomurje region, a space open to all sides beside the Mura River, has obliged the inhabiting souls here to make sense of their existence through the relics of the creative since time immemorial. Of course, from prehistoric times, through the Bronze, Iron and Roman ages, as well as the Early, High and Late Medieval periods, and almost until the end of the 19th century, the power of the imaginary came to light in connection with magically ritualistic, mythical and religious presumptions. And almost in collective anonymity. Fortunately, in the last third of the 14th and in the early 15th centuries, master Johannes Aquila emerged from this, whose oeuvre is well marked by documentary records and signs of belonging to a painting guild on the Gothic paintings preserved in the Prekmurje region and in the hinterland. The Fine Arts Society of Prekmurje and Prlekija (DLUPP) was formed in 1992 and it is significant that this took place precisely in the year that we commemorated the 600 years of the wall paintings in Martjanci.

In the Modern Period, particularly during the Baroque, in the 19th century, and especially during the period of the historicisms, it is possible to personify a number of artists whose works swept the signifiers of Central European spiritual breadth into the artistic milieu of Pomurje. To a large extent, these horizons resonate in the art oeuvres of the first artists that gained an academic education in the metropolises of art, such as sculptor Jožef Ajlec (1874–1944) and painters Roman Fekonja (1868–1910), Ivan Žabota (1878–1939), Franc Košar (1884–1952), Ante Trstenjak (1894–1970), Ivan Kos (1895–1981), as well as Ludvik Vrečič (1900–1945), Karel Jakob (1908–1981), Lajči Pandur (1913–1973), sculptor Franc Kühar (1916–1945) and art photographer Jože Kološa Kološ (1920–1998).

However, if the elements of Central Europe were recognisable in this generation in addition to a personal expressive and artistic reception, then the influence of the Ljubljana Academy of Fine Arts established itself as a study centre completely with the generations after the Second World War. The first generation at the Academy of Fine Arts in Ljubljana is, besides the formal pictorial frameworks, also marked by a diverse modernist dimension with distinctly autopoetic resonances. So, the undisputed central position at about the turn of the 1970s belongs to artists who worked in the DHLM group (Danč, Hauko, Logar, Butcher) and it is true, as Mitja Visočnik says, that it »announced the actual beginning of a revolutionary period of the art of Pomurje, in which the avant-garde proceeded to uncompromisingly evoke the remnants of a leisurely past, "which transcended the provincial level with its creative outcomes and established itself in the central Slovenian art currents. However, it should not be overlooked that a strong group of artists formed itself in Lendava at that time, namely Zoltan Gabor, who incidentally worked in Zagreb, sculptor Ferenc Király and Suzanne Király Moss.

However, in as early as the 1970s, and especially in the 1980s, when the quests of high modernism and postmodernism were coming to a close, Nikolaj Beer, Štefan Galič, Zdenko Huzjan, as well as Ignac Meden, were influential in profiling the so-called contemporary Prekmurje art circle. Significantly, this includes artists who do not live in Prekmurje, later also Marjan Gumilar, Irena Brunec-Tébi, Igor Banfi, Robert Černelič, Mitja Ficko, as well as others, who put all their local and semi-mythical »colours« to elevated levels in sublime pictorial reflections.

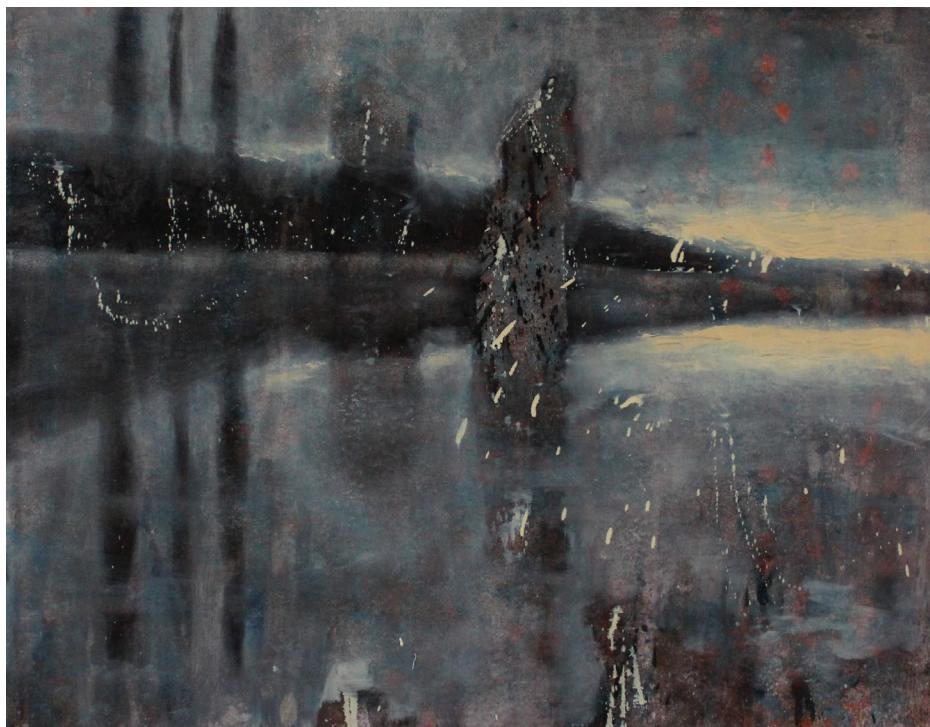
The fact is that the aforementioned circle, together with the generation of artists who has been decisively present in the Prekmurje region and in the wider cultural arena since the mid-1980s, is characterised by a universal, transnational spiritual and artistic orientation, where particular emphasis should be placed on the oeuvres of Sandi Červek and Mirko Rajnar.

In the given framework, not intentionally of course, one cannot overlook any of the creators brought together as a guild by DLUPP. Certainly, their oeuvres and the exhibited works, as well as the catalogue entries, testify to that with all credibility. Finally, it must be said that these are artists who go far beyond regional settings since they have been gazing into the universal horizons with their own creative power for a long time.

AVTORJI

IGOR BANFI

Igor Banfi, akademski slikar (1973, Murska Sobota), je študiral na Akademiji za Likovno umetnost v Ljubljani - smer slikarstvo, kjer je diplomiral pri prof. Andreju Jemcu (1997). Podiplomski študij je končal pod mentorstvom prof. Lojzeta Logarja (2000). Od leta 2000 dalje ima status samostojnega ustvarjalca na področju kulture. Pri slikanju se posveča globljim psihoškim temam in vsebinam, ki so odblesk njegovega globoko zakorenjenega »genius loci«. Banfjeva ustvarjalna energija temelji predvsem na njegovem absolutnem občutku za umetniško oblikovanje. Omogoča mu, da v melanholičnem, osamljenem in mističnem svetu polj, mokrišč in voda uresniči ter izpostavi meditativno lepoto prekmurske pokrajine. Živi in dela v Ljubljani in Murski Soboti.

Igor Banfi, Žalost ima človeško srce, olje na platnu, 70 x 90 cm, 2018

Igor Banfi, Hoja po vodi, olje na platnu, 70 x 100 cm, 2018

DUBRAVKO BAUMGARTNER

Dubravko Baumgartner, akademski slikar (1979, Murska Sobota), je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani – smer slikarstvo in tam diplomiral pri prof. Zmagu Jeraju (2004). Je slikar, ki je povsem neobremenjen z agresivnim iskanjem nečesa novega za vsako ceno. Baumgartnerja zanima ravno raziskovanje likovnega medija in iskanje lastnega duhovnega izraza. Njegovo slikarstvo odlikuje strogost in načelnost, s katerima pristopa k svojemu delu in navidezno majhni stilistični premiki so veliki, jasni in povsem logični. Zanj je značilno, da svoje slike zgradi v več plasteh tako, da bi ob tem iz skupne igre strukture, tekture in prosojnosti nastala nova realnost, slikovna resničnost. V duhovnem smislu se na slikah umetnika ne odpre njihov intimen, temveč arheološko zgrajen, osebni svet. Še posebej ga navduhujejo stene panonskih hiš, fizično razpadanje stavb pa zanj pomeni razpad in minljivost vsega.

*Dubravko Baumgartner, Panonski zid, mešana tehnika,
100 x 73 cm, 2007, Arhiv galerije MS*

*Dubravko Baumgartner, Rostig, akril na platnu, 134 x 72
cm, 2017*

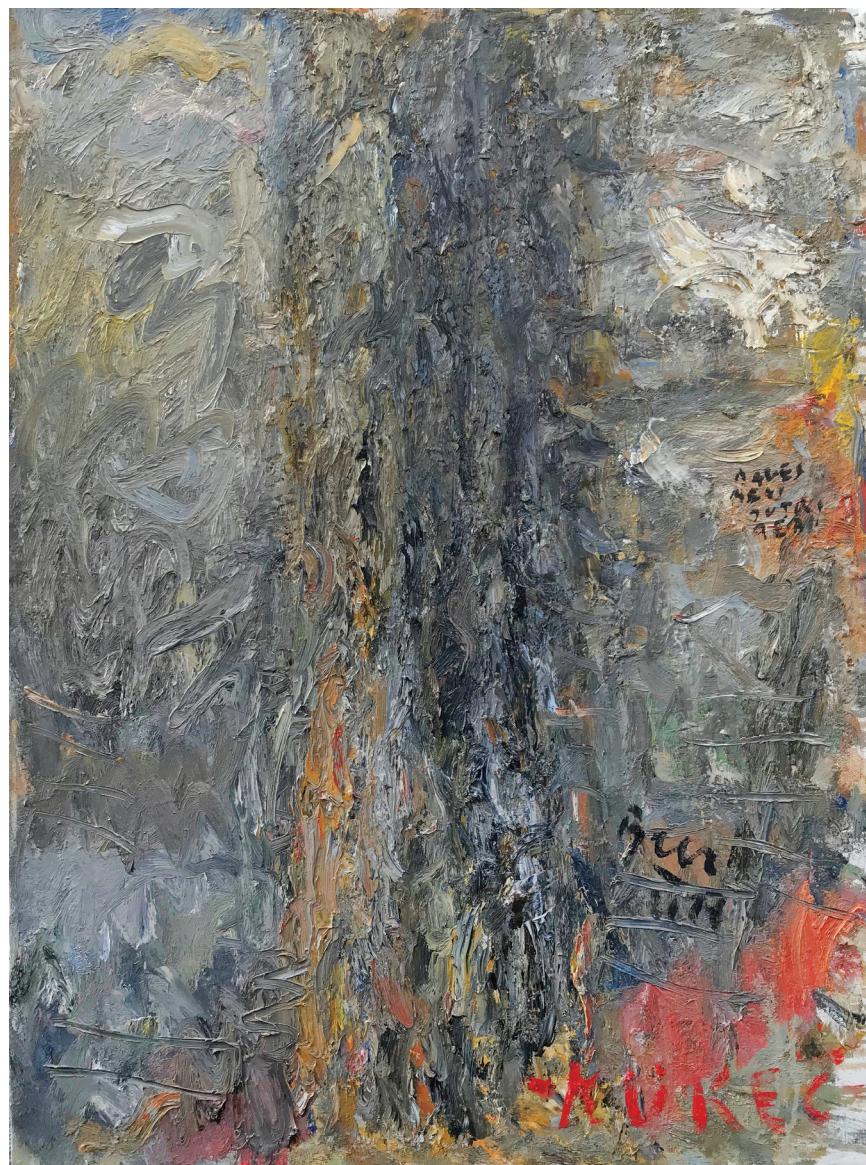
NIKOLAJ BEER

Nikolaj Beer, akademski slikar (1945, Križevci v Prekmurju), je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani – smer slikarstvo in tam diplomiral pri prof. Gabrijelu Stupici (1973). Vseskozi ustvarja kot samostojni ustvarjalec. Glavni temi njegovega slikanja sta krajina in figura, ki se na platnih pogosto stavlja in trmasto vztrajata kot neločljiva celota. Iz njegovih del veje močna plemenita ljubezen, prvobitni odnos do narave in primarna navezanost na rodno Prekmurje. Avtor je izoblikoval prepoznaven slog, s katerim je znova odprl področje slikarstva, kjer se nenehno izmenjavata nastajanje in minevanje v neu stavljivem ritmu življenja, kar prihaja npr. močno do izraza pri vasi Kükeča, ki izginja in se vedno znova pojavlja na njegovih slikah. Slikarstvo je zanj stara resna umetniška smer, tiha sama v sebi, plemenita, prepojena z neponovljivo ljubeznijo do tradicije in lastne identitete.

Nikolaj Beer, *Breg*, olje na platnu, 50 x 37 cm, 2000

Nikolaj Beer, *Staro deblo*, olje na platnu, 87 x 64 cm, 2017

FRANC BENCAK

Franc Bencak, mizar specialist, je bil rojen 1932 v Bakovcih. 1971 je bil sprejet v članstvo LIKOS in po 22. letih trdega dela pa je bil sprejet v Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov in DLUPP. Leta 1957 se je preselil v Mursko Soboto, kjer živi in dela še danes. Ustvarjalnost Franca Bencaka, po letih najstarejšega člana Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije, odraža njegovo veliko ljubezen in vero v ustvarjalno moč likovne umetnosti. Znotraj nje se ni zadovoljil le z enostavnim »nedeljskim« preslikavanjem narave, marveč je v njej iskal možnost za odkrivanje svojih kreativnih sposobnosti in uporabo znanja, ki si ga je pridobil pri opravljanju poklica mizarja specialistika. Presenetljivo je, da pri Bencaku zaman isčemo melanholično in temičen likovni izraz, ki je tako pogosto prisoten pri pomurskih likovnikih, saj je njegovo ustvarjanje sveže in polno močnih barv. Njegove risbe in slike, predvsem pa objekti dokazujejo vztrajno in trdovratno prizadevnost avtorja, pri oblikovanju idealnih, njemu najblžjih in najljubših, v notranjosti rojenih in doživetih oblik vrtljivih objektov.

Franc Bencak, *OBJEKT 1*, barvan les, 60 x 50 cm, 2002

Franc Bencak, *OBJEKT*, barvan les, 60 cm, 2002

SAŠA BEZJAK

Saša Bezjak, akademska slikarka, kiparka in likovna pedagoginja (1971, Maribor), je študirala na Pedagoški fakulteti v Mariboru likovno pedagogiko, tam diplomirala pri prof. kiparstva Darku Goliji (1999). Nato je nadaljevala študij na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Metki Krašovec in prof. dr. Nadji Zgonik, kjer je diplomirala iz slikarstva (2001). Tam je končala še magistrski študij kiparstva pri prof. Luju Vodopivcu (2009). Od leta 2002 je samozaposlena v kulturi. Univerza v Mariboru ji je podelila naziv „strokovna sodelavka za predmetno področje Specialna didaktika“ (2013). Ukvarya se s slikarstvom, risbo, grafiko, kiparstvom, fotografijo, videom in performansom, ilustrirala je več knjig. Za njeno delo je značilen elementaren likovni jezik, kar je razvidno iz reduciranih ploskovitih kompozicij v slikah in risbah, medtem ko v kiparstvu posega po različnih, tudi nekonvencionalnih, materialih. Že desetletje kot mentorica pripravlja likovne delavnice za mladino in odrasle ter organizira razstave del, ki v teh delavnicah nastanejo. Od leta 2006 živi in ustvarja v Gornji Radgoni.

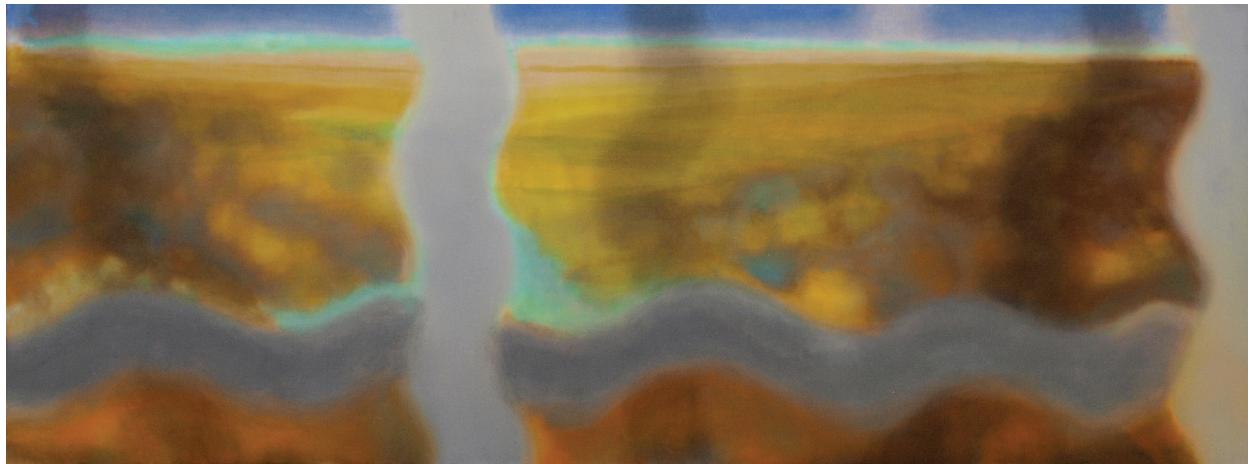
Saša Bezjak, *Brez naslova*, akril na platnu, 72 x 82 cm, 2012

Saša Bezjak, *jaz_S. BEZJAK*, akril na papirju, 100 x 70 cm, 2007, Arhiv galerije MS

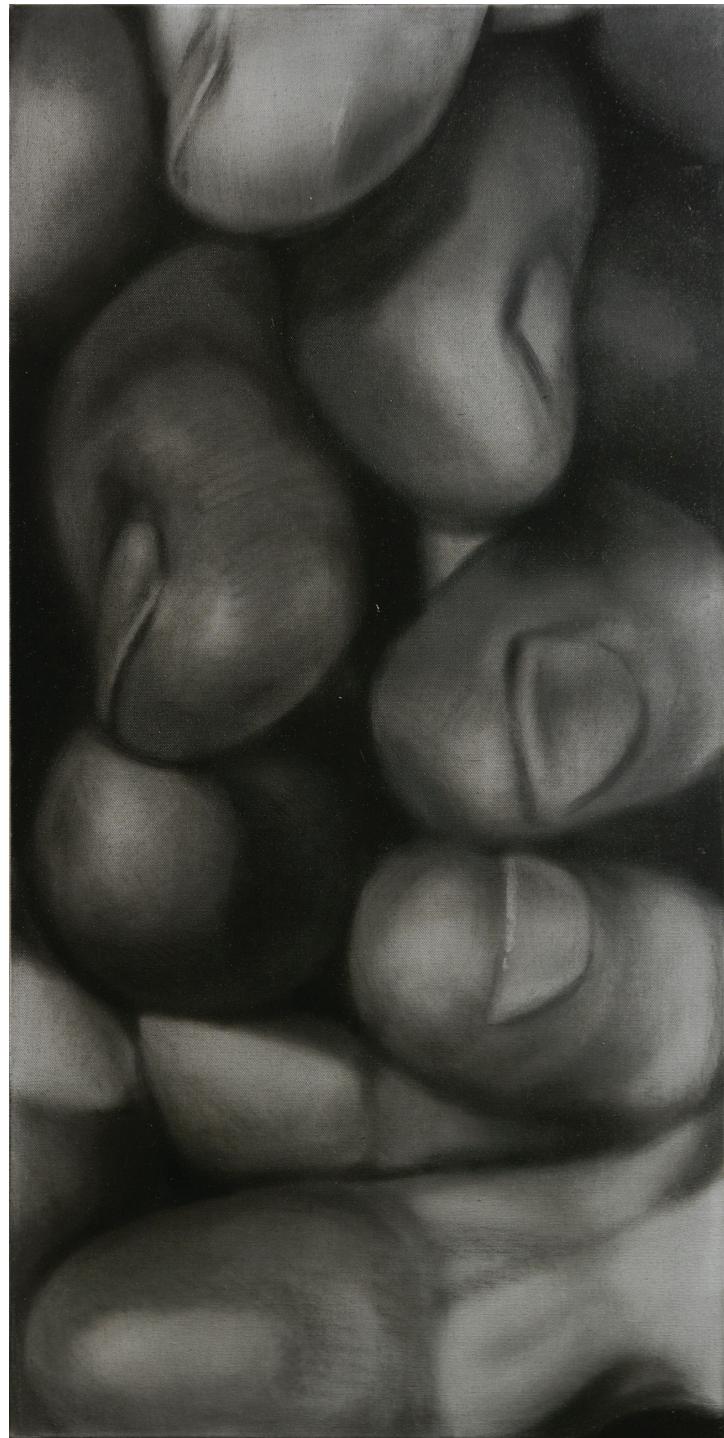
DARE BIRSA

Dare Birsa, akademski slikar, grafik, oblikovalec, ilustrator in pedagog (1958, Murska Sobota), je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani (1987), kjer je do leta 1989 nadaljeval specializacijo na oddelku za grafiko. Deluje kot samostojni ustvarjalec, predava na Naravoslovno tehniški fakulteti in na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani ter na ljubljanski Fakulteti za dizajn. Pri pregledu Birsovih ustvarjalnih sklopov zadnjih let je opaziti očitno barvno redukcijo. Po vsebinski plati se avtor odmika od abstrakcije, kot senzibilen opazovalec svoja dela izostri v smislu družbene kritike in s tem okrepi njihov subverzivni naboj. Njegove slike so pomemljiv dokument družbe, v kateri živimo, in gledalca s tem, ko ga potiskajo čez meje udobja in všečnega, spodbujajo k premisleku.

*Dare Birsa, Brez naslova, olje na platnu, 60 x 160 cm,
2007, Arhiv galerije MS*

Dare Birsa, Palpacija, akril na platnu, 100 x 50 cm, 2013

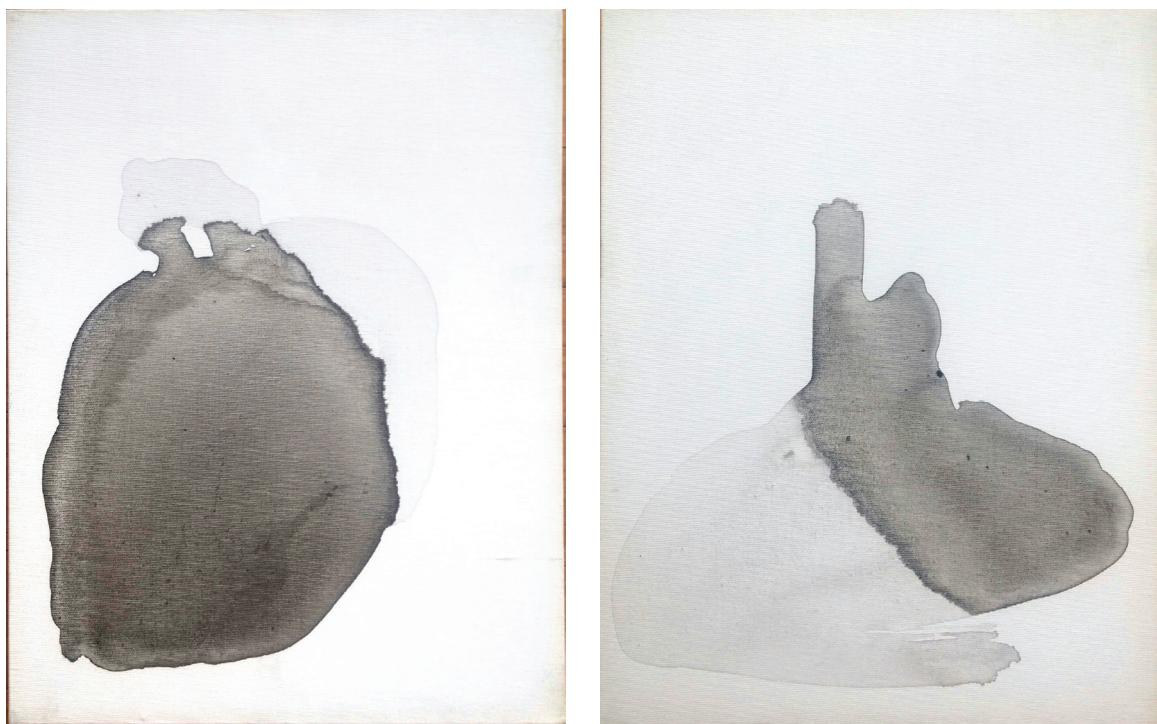
ROBERT ČERNELČ

Robert Černelč, akademski slikar, video umetnik in režiser (1970 Murska Sobota) se je leta 1995 vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je zaključil študij iz slikarstva pri prof. Emeriku Bernardu (1999), iz videa pa pri prof. Srečo Draganu. Nato je vpisal na isti Akademiji magistrski študij slikarstva pri prof. Hermanu Gvardjančiču (2002) in se vpisal na magistrski študij filmske režije na AGRFT v Ljubljani, ki ga je zaključil pri doc. Miranu Zupaniču s kratkim igranim filmom »Črvi« (2004). V letih 1996 – 2001 je v domačem kraju Filovci organiziral likovne in filmske kolonije. Slikarstvo, video in film se v njegovem delu tesno prepletajo. Vsak uresničen projekt je posledica in rezultat sodelovanja teh treh medijev, kjer se različni odnosi do podobe sintetizirajo v novo nastalem delu, bodisi videu ali sliki. Zanima ga, kako filmski medij prenesti v slikarstvo in interakcija med obojim. V različnih filmih je sodeloval kot pomočnik režiserja in scenograf. Živi in dela v Ljubljani.

Robert Černelč, *Noir-film*, olje na platnu, 50 x 70 cm, 2013

Robert Černelč, *Slepi soprogi*, akril na platnu, 45 x 35 cm, 2x, 2019

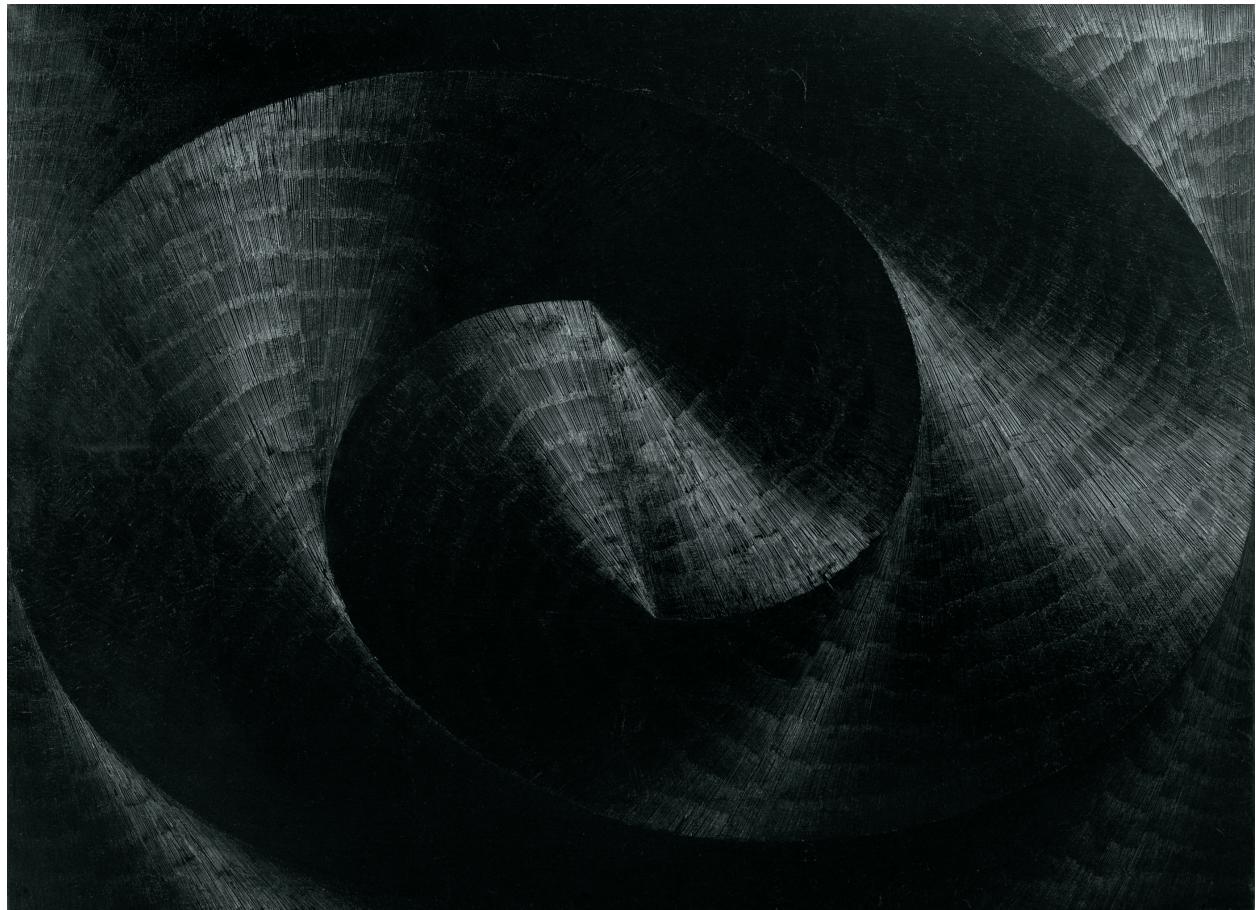
SANDI ČERVEK

Sandi Červek, akademski slikar (1960, Murska Sobota) je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je Diplomiral pri prof. Gustavu Gnamušu (1985). Na umetnostno prizorišče je stopil v drugi polovici osemdesetih let 20. stoletja, znotraj generacije, ki se je neposredno obrnila k abstrakciji in modernistični tradiciji. Velik del likovnega ustvarjanja je posvetil študijam optičnih učinkov in popolni redukciji barve, enobarvnim površinam, kjer svetloba prikaže različne vzorce in globine likovnega dela na precizno ustvarjenih barvnih nanosih. Od leta 1989 namreč ustvarja slike, v katerih uporablja samo črno barvo, s čimer se je uvrstil v zgodovinsko zaporedje mojstrov, ki jih je problematika in redukcija barve popolnoma zasvojila. Ukvarja se s slikarstvom, risbo, grafiko, ilustracijo in oblikovanjem. Živi in dela kot svoboden umetnik v Murski Soboti.

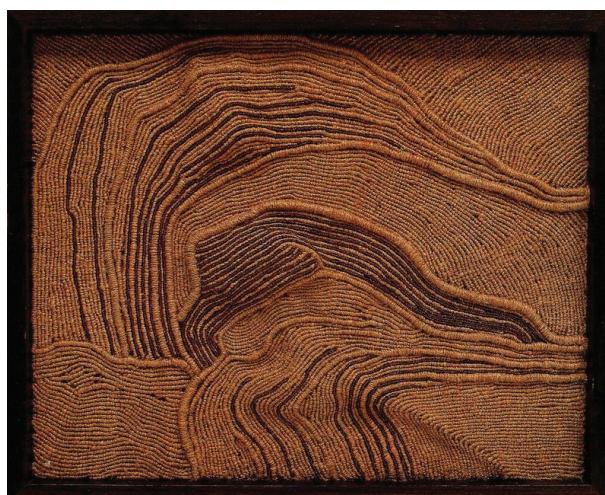
Sandi Červek, *Brez naslova*, mešana tehnika, 20 x 20 cm,
2018

Sandi Červek, *Painting*, olje na platnu, 140 x 190 cm,
2008

MARIKA DANČ – ROTH

Marika Danč – Roth, diplomirana slikarka in oblikovalka tekstila (1950, Lendava) je študirala na tekstilni smeri zagrebške Šole za oblikovanje (1970), nato diplomirala na likovnem oddelku Pedagoške akademije v Zagrebu in pod mentorstvom Nikole Reiserja končala specializacijo iz slikanja (1980). Izdeluje tapiserije, slika, deluje tudi kot likovna pedagoginja saj se rada ukvarja z mladimi. V Sloveniji je izdelala scene in kostume za 13 opernih predstav ter 20 gledaliških predstav in filmov. V okviru razvoja avtorske izdelave tapiserije Marike Danč-Roth sledimo njenim ustvarjalnim, umetniško izraznim naporom oblikovanja lastnega, osebnega likovnega izraza znotraj moderne tapiserije, ki se je ponovno vrnila k ročnemu tkanju, kompozicijski enostavnosti ter jo izpostavila kot celostno, samostojno umetniško delo od slikarske, likovne zasnove do izvedbe same tapiserija. Avtorica tudi slika in to predvsem naravo, drevesa, kjer ji je blizu tehnika akvarela. Veliko je živila in delala po svetu, od leta 1983 pa kot svobodna umetnica živi in ustvarja v Lendavi.

Marika Danč – Roth, vezenina, 50 x 60 cm, 1994

Marika Danč – Roth, Korenine, mešana tehnika,
100 x 70 cm, 1995, Arhiv galerije MS

JOŽE DENKO

Jože Denko, akademski slikar (1958, Bakovci) je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral pri prof. Kiarju Mešku (1981). Ustvarjalna prizadevanja Jožeta Denka, znotraj okvirja nove ekspresivne figuralike, so bila deležna pozornosti likovne kritike takoj po zaključku. V seriji naslikanih Torzov iz let 1986 - 2006, se je Denko posvetil študiju različnih kompozicijskih postavitvah plastično oblikovanih stiliziranih anatomskega delov golega človeškega telesa, opredeljenih z jasno definirano črtno ali pasasto obrobo, postavljenih v različne položaje, pozicije s frontalnim ali stranskim pogledom, v skrčeni ali iztegnjeni obliki, v parih ali posamezno. V teh delih je opazen rahel pastoznejši barvni nanos pa tudi zanimiva prevlada modro rdečih barvnih kombinacij. V najnovejših delih je opazna avtorjeva poudarjena racionalna opredeljenost panonskega prostora znotraj dvodimenzionalne slikovne površine, ki je enkrat vodoravno drugič pa vertikalno koncipirana, tako da določa, obroblja in pogojuje središčni likovni prostor znotraj katerega obstaja, se godi in traja nek dogodek vezan na predmet, figuro mimetično oblikovanih in ekspresivno občutenih strnjeneh form in jeder, izvedenih s široko potezo slikarskega čopiča in živahnih intenzivnih barvah, znotraj katerih ustvarjajo bele površine nek poseben dramatičen nabolj.

Jože Denko, Šefe na Muri, akril na platnu, 40 x 120 cm, 2011

Jože Denko, Torzo 2, akril na platnu, 60 x 100 cm, 2008

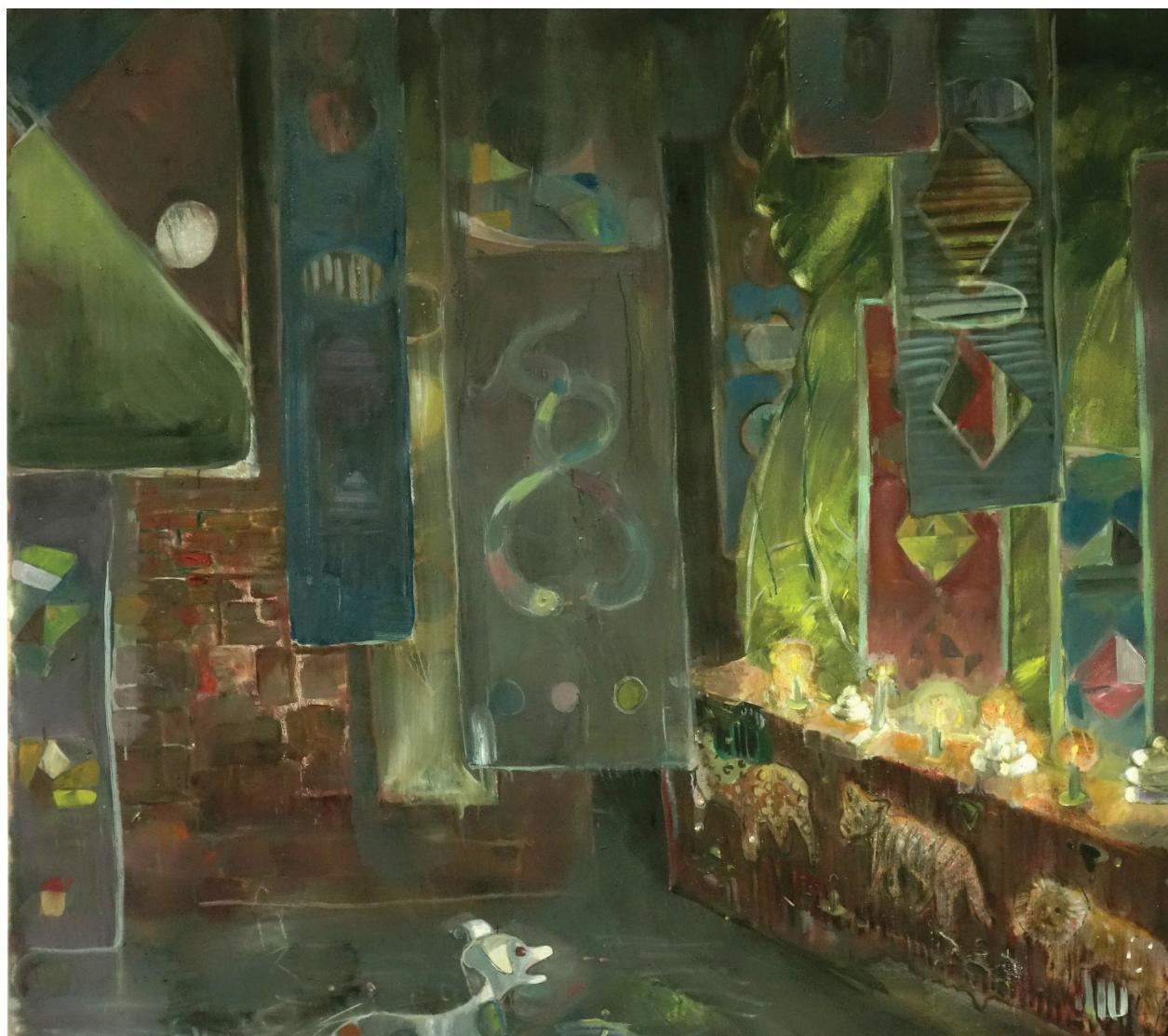
MITJA FICKO

Mitja Ficko, akademski slikar (1973, Murska Sobota), je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani pri prof. Janezu Berniku in prof. Gustavu Gnamušu (1999), tam je zaključil magistrski študij pri prof. Metki Krašovec (2002). Zanima ga meja in sobivanje različnih svetov, ravni bivanja in različnih pristopov - načinov slikanja. Skratka: proces abstrahiranja snovnosti in njegova hrbtna plat tj. proces formalizacije in konkretizacije. Slika je proces, sobivanje in preplet abstraktnega in figurativnega in njegove slike ne temeljijo na v naprej trdno določenih konceptualnih okvirjih. Pomembne so vsebine, ki se kažejo kot kolektivne usedline nezavednega in tematizirajo odnos naše duševnosti do zunanjega sveta. Podobe in prizori niso prenosi iz fotografij ali iz interneta. Avtor preko slikarske metafore in procesa abstrahiranja elementov iz narave, potencira in hkrati nadaljuje osebno ustvarjalno izkušnjo. Ficko je v osnovi abstraktni slikar, a mora vsakokrat znova dodati svojo poetično zgodbo, najraje s kakšnimi prizori iz živalskega sveta. Ustvarja med Ljubljano in Leipzигom.

Mitja Ficko, *V votlini*, olje na platnu, 150 x 120 cm, 2016

Mitja Ficko, *Papirnati pes*, olje na platnu, 150 x 170 cm, 2014-16

ENDRE GÖNTÉR

Endre Göntér, slikar in likovni pedagog (1949, Dobrovnik) je študiral na Pedagoški akademiji v Mariboru, kjer je diplomiral na oddelku za likovni pouk pri prof. Ludviku Pandurju in Maksu Kavčiču (1972). Svoje delo je začel kot likovni pedagog in ga nadaljeval kot tehnični urednik Vestnika, kjer se je ukvarjal tudi s karikaturo. Kot slikar se je začel samostojno predstavljati sredi 70. let prejšnjega stoletja. Leta 1976 je bil med ustanovitelji skupine slikarjev in grafikov Grupa 676. Od takrat naprej se s slikarstvom (različne tehnike na platnu ter oglje in pastel na papirju) ukvarja še intenzivneje. Na njegovi ustvarjalni poti naletimo na različne zaključene cikle, kjer gledano kronološko, posega najprej na polje poparta, katerega izrazno sredstvo je vsakdanji predmetni svet, nato sledijo topografske študije izginulih prekmurskih vasi, simbol štorklje, ki je simbol regije, kar povezuje z ekološkimi problemi. Njegovo slikarstvo označijo za filozofski nadrealizem. Se pa na slikah loteva še šamanstva, potovanja skozi pusto in nam na poljih kaže na nezaključeno prepletanje preteklosti, sedanjosti in morda tudi prihodnosti. Živi in ustvarja v Murski Soboti.

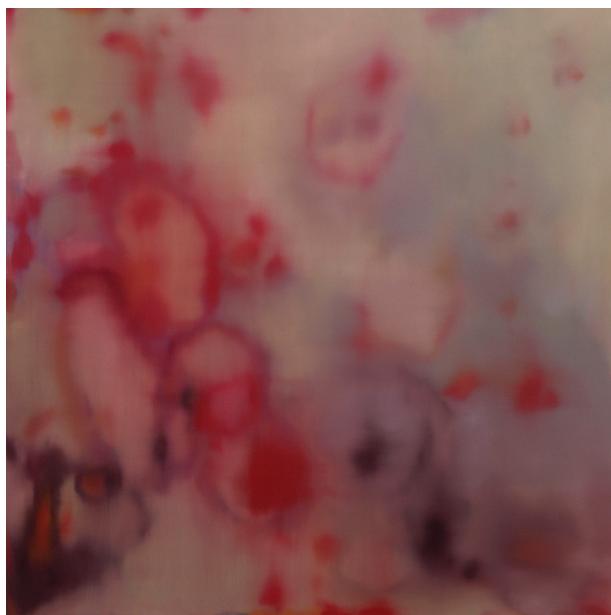
Endre Göntér, *Trianon 1*, akril na platnu, 100 x 70 cm,
2019

Endre Göntér, *Trianon*, akril na platnu, 100 x 70 cm,
2019

MARJAN GUMILAR

Marjan Gumilar, akademski slikar (1956, Murska Sobota), je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Gustavu Gnamušu (2002). Od 2007 dalje je zaposlen na ALUO kot redni profesor na Oddelku za slikarstvo. Gumilar sodi v generacijo izjemno prodornih in kvalitetnih prekmurskih slikarjev, ki se s svojim slikarstvom usmerja v abstrakcijo. Njegova dela so polna horizontalnih vtisov prekmurskih ravnin v jasnih barvnih odtenkih. Za Marjana Gumilarja je opredelitev za slikarstvo dejansko način eksistence, slikanje mu predstavlja oazo svobode, v kateri se najbolj identificira. Samo skozi jasno osebno izkušnjo je možen nepotvorjen odnos do realnosti, oblikovanje stališča do stvari in pojavov, ki jim je kot skušnjavam preživetja umetnik nenehno izpostavljen. Zavedanje subjektivnosti teh razmerij je nedvomno ločnica, ki jo Gumilar upošteva, zato gledalcu ne poskuša vsiliti kaksnega celovitega, posplošenega spoznanja, ampak mu postopoma, skozi fragmente, sugerira posamezne etape doživljanja in čutenja, iz podobe v podobo izpeljuje proces prekrivanja pogledov, njihove reverzibilnosti in zavezajoče dvojnosti. Živi in dela v Ljubljani.

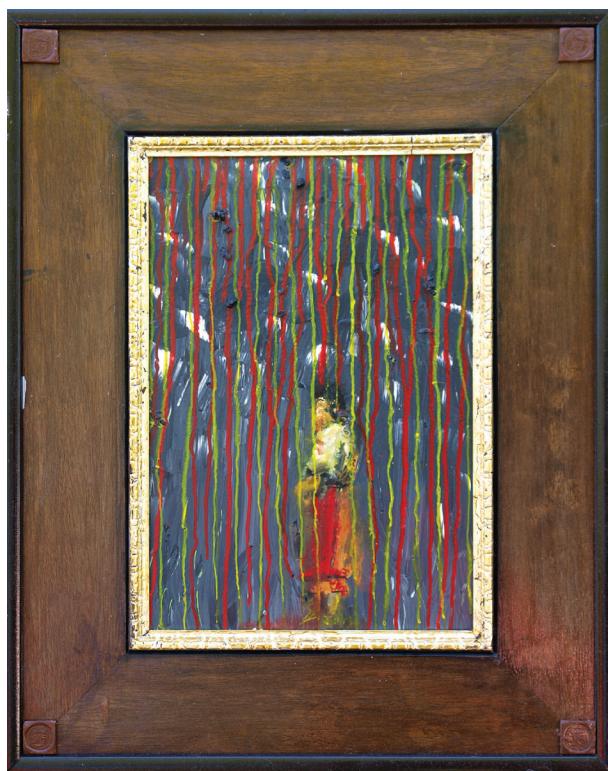
Marjan Gumilar, *Tretja površina*, olje na platnu, 100 x 100 cm, 2008, Arhiv galerije MS

Marjan Gumilar, *Brez naslova*, 120 x 100 cm, olje na platnu, 2014

ŠTEFAN HAUKO

Štefan Hauko, akademski slikar (1935 v Sodišincih) je študij slikarstva zaključil na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Gabrijelu Stupici (1966), tam je zaključil še podiplomski študij za restavratorstvo pri prof. Mirko Šubicu. Do upokojitve je deloval v Narodni galeriji v Ljubljani kot restavrator. Njegovo slikarstvo se že od začetka opira na človeka, kot nosilca vsebinske tematike, ki v različnih razvojnih fazah predstavlja samosvoje podobe osebnega videnja in interpretacije v likovni realizaciji. V tem smislu slikovne realizacije ne potrebujejo posebnih razlag, transformacije samega motiva ali objekta, "razseljenega" do realne in tudi mentalne prisotnosti gledalčevega zavedanja o slikovnem podajanju. Navezost na spoznavni svet v njegovi likovni interpretaciji in realizacijah se osmišlja v refleksiranju na čas otroško-odraščajočega doživljanja z vsemi reminiscencami bivanja v tistem času. V individualnem razvoju po posameznih obdobjih je sledil njemu lastnim izraznim hotenjem in "inovacijam", ki mu omogočajo izražanje v samosvojem izpovedovanju.

Štefan Hauko, *Brez naslova*, mešana tehnika, 55 x 45 cm, 2012

Štefan Hauko, *Odbleski IX*, akril na platnu, 80 x 80 cm

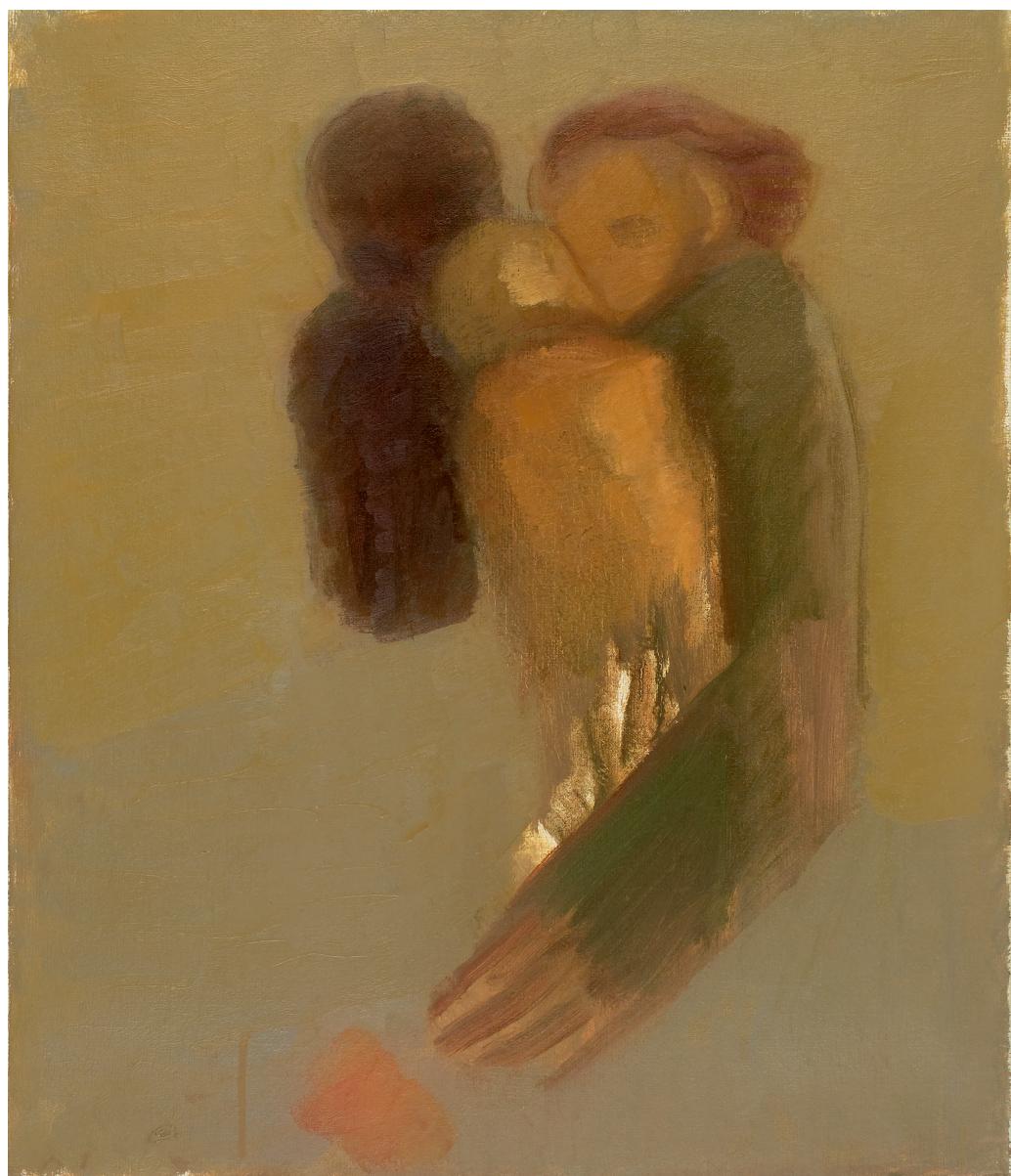
ZDENKO HUZJAN

Zdneko Huzjan, akademski slikar (1948, Lendava), je zaključil študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Gabrijelu Stupici (1972), nato je dveletni študij na slikarski specialki nadaljeval na isti akademiji pri prof. Janezu Berniku (1974). V letu 1988, mu je Univerza v Ljubljani podelila Priznanje umetniških del in ga leta 1997 habilitirala v rednega profesorja za risanje in slikanje na Oddelku likovne pedagogike, Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Huzjan se ukvarja s slikarstvom, grafiko, risbo in kiparstvom, prav tako pa je izdal že nekaj pesniških zbirk, ki jih je sam ilustriral. Figure, ki jih najdemo na likovni površini, pogosto asociirajo na podobo fetusa, skritega v notranjosti telesa, pred zunanjim svetom in njegovimi vplivi. Njegove specifične barvne ploskve so močno monokromne, prekinjene s krepko izraženimi zabrisanimi antropomorfnimi liki, ki delujejo, kakor da bi lebdeli v nedefiniranem neomejenem prostoru.

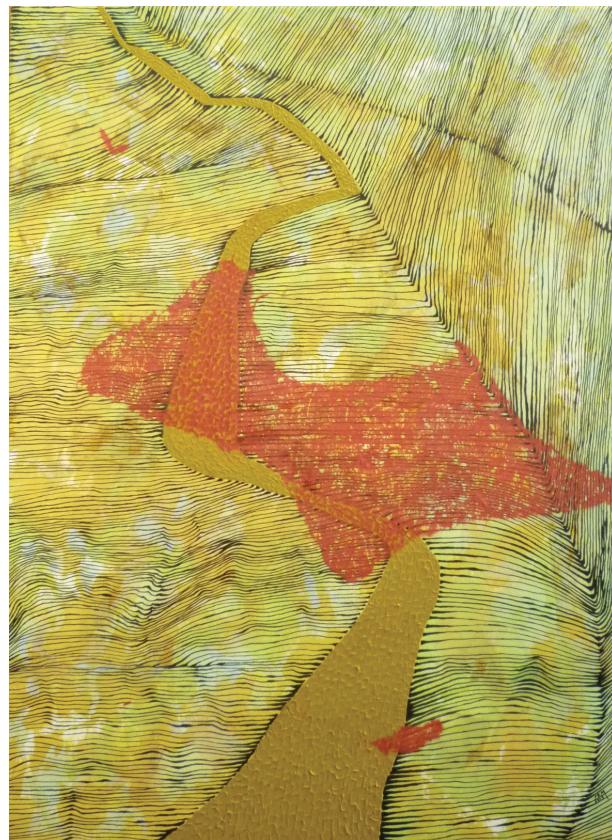
Zdenko Huzjan, Iz cikla molk, olje na platnu, 60 x 50 cm, 1995, Arhiv galerije MS

Zdenko Huzjan, Omizja, olje na platnu, 70 x 60 cm, 2007

SUZANNE KIRÁLY-MOSS

Suzanne Király - Moss, akademska slikarka, (1937 v Chicagu, Illinois, ZDA) je začela svoje šolanje v Tekساسu, kjer je maturirala. Študirala je slikarstvo na akademiji za likovno umetnost The Art Students League of New York. Kasneje je odpotovala v Evropo, v Zagreb, in preživelata nekaj semestrov na tamkajšnji Akademiji za likovno umetnost, kjer je spoznala in se poročila s kolegom Ferencom Királyom. Leta 1967 je diplomirala ter kasneje tudi magistrirala na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju. Približno pol stoletja živi in ustvarja v Lendavi. Multikulturalno in večnarodno okolje je glavni navdih za njena dela. Pri njeni ustvarjalni poti najdemo tudi grafiko pri kateri obenem ustvari sintezo predmetnega in duhovnega sveta. Zanima jo kozmos in njegov prostor ter pra-čas iz obdobja velikega poka. V lendavsko likovno sceno prinaša svežino in vtise iz drugega dela sveta, istočasno pa tu razvija in širi svoj kreativni potencial. Je umetnica, ki kot svoj največji uspeh doživlja uresničitev svojih otroških sanj – postati umetnica.

Suzanne Király-Moss, *Po hribu navzgor*, akril, kolaž na platnu, 70 x 50 cm, 2019

Suzanne Király-Moss, *Gibanje*, akril na platnu, 70 x 50 cm, 2019

FERENC KIRÁLY

Ferenc Király, akademski kipar (1936, Dolnji Lakoš) se je po končani Šoli za oblikovanje v Ljubljani vpisal še na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, v razred kiparja Frančiška Smerduja. Študij je nadaljeval na zagrebški Akademiji za likovno umetnost, kjer je diplomiral pri prof. Franetu Kršiniću (1964). Nekaj časa je poučeval likovno umetnost, od leta 1973 pa je bil celih 20 let direktor Galerije-Muzeja Lendava. Za Ferenca Királya je skulptura, pa naj bo iz lesa, kamna ali terakote, z duhovnostjo prežeta materialna stvarnost, umetniško sporočilo, utelešeno v materiji, funkciji upodabljanja in izpovednosti podrejena, estetsko oblikovana gmota in oblika, ki doseže učinek stvarne resničnosti z umestitvijo v prostor ter z vzpostavitvijo čustvenega stika z njegovim prejemnikom. Kipar v svojih umetninah na domiseln način združuje tradicijo in modernizem in se pogumno poslužuje sredstev svoje stroke, izdeluje prosto stoječe plastike in relieve, malo plastiko, ki je namenjena za postavitev v razstavnih prostorih, v notranji interier vkomponirane t.i. male kipe srednjih dimenzij ter monumentalne kompozicije.

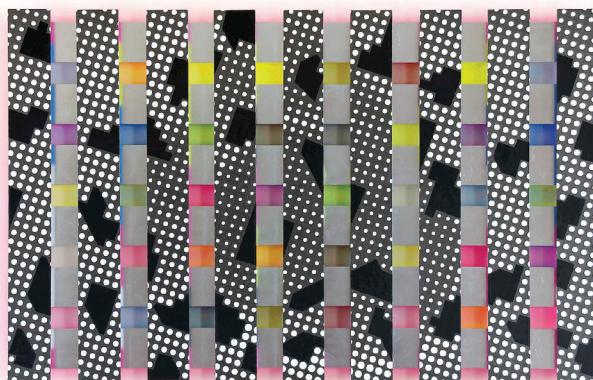
Ferenc Király, *Znamenje II.*, polikromiran les, 40 x 22 x 22, 2002

Ferenc Király, *Znamenje III.*, polikromiran les, 40 x 22 x 22 cm, 2002

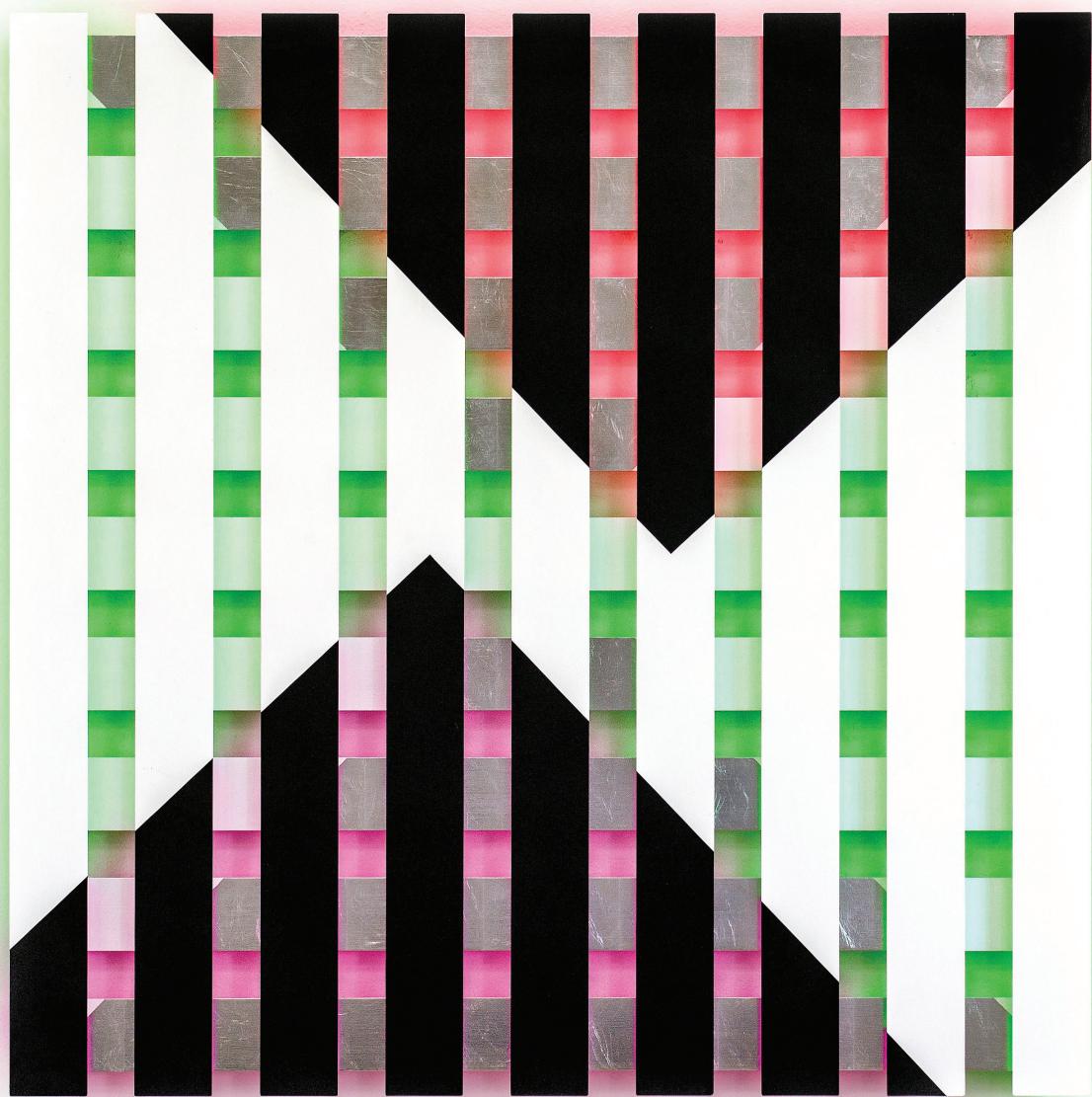
IGNAC MEDEN

Ignac Meden, akademski slikar (1951, Depala vas pri Domžalah) je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in diplomiral 1981. Meden je znan predvsem po abstrakciji, ki se ji posveča in soočanjih z vprašanji odnosa med sliko in prostorom. Vedno so ga zanimali prehodi geometrijskega lika v geometrijsko telo in dematerializacija slike, izpostavljal je vlogo barve in svetlobe, razstavljal pa tako slike kot objekte z izhodišči v abstraktni konkretni umetnosti. Multipliciranje Medenovih slikovnih polj, geometrijskih likov in ploskev poteka v globino. Slika ni več slika, pač pa postane objekt, ki stranskemu pogledu omogoči povsem drugačno videnje slike od frontalnega pogleda. Ignac Meden z barvo ustvari mimikrijo slike-objekta, ki se skriva in transformira v nekaj, kar ni – v iluzijo, ki jo povzroči njegova slika-objekt. Slika-objekt tako postane slika skrivalnica ali labirint. Portreti v tehniki pastela pa sodijo v manj znani pol njegovega ustvarjanja in jih ustvarja zadnja leta ter dokazujejo slikarjevo obvladovanje metjeja in anatomije človeškega telesa. Živi in dela v Šalovcih na Goričkem.

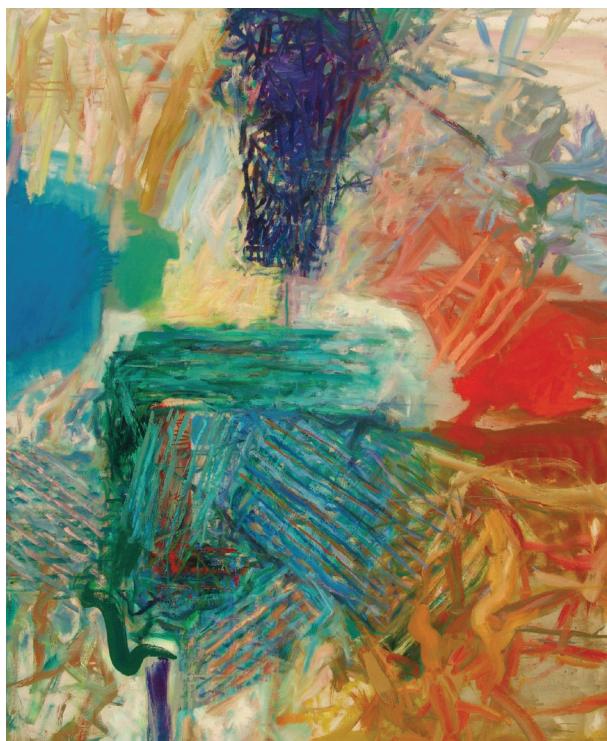
Ignac Meden, Akril, les, 79 x 125 cm, 2011

Ignac Meden, Akril, les 125 x 125, 2014

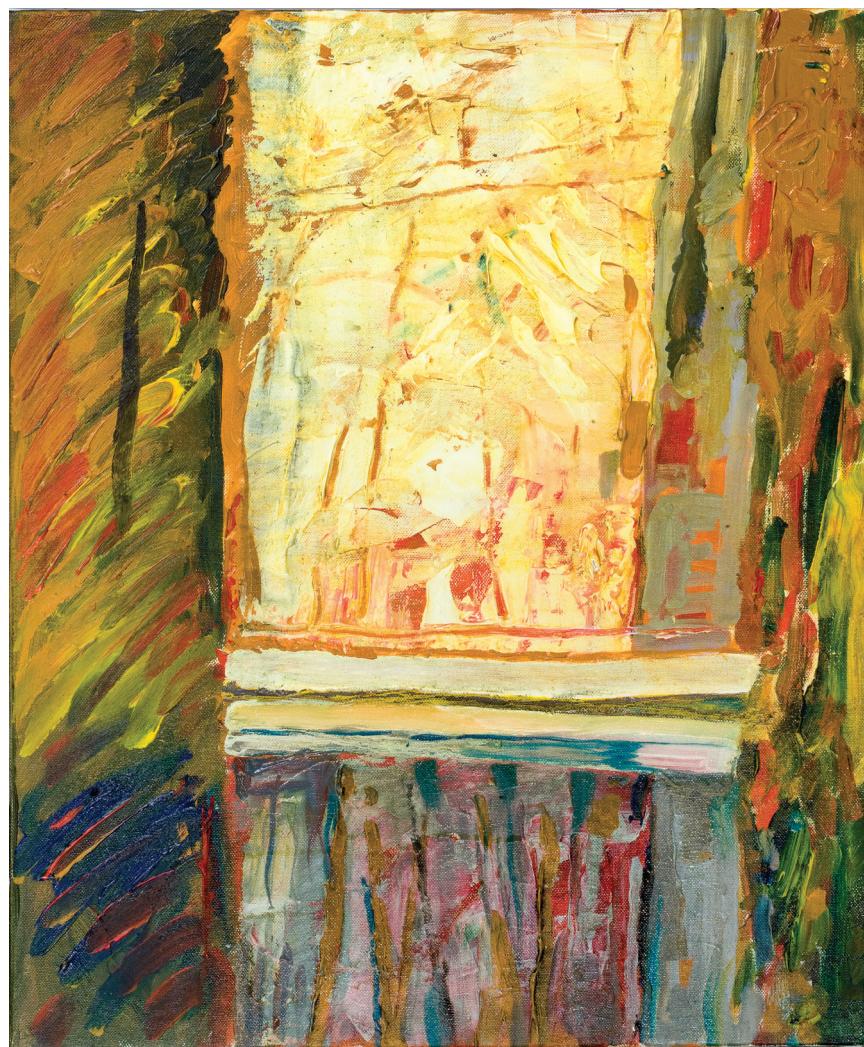
VLADIMIR POTOČNIK ST.

Vladimir Potočnik, akademski slikar (1943, Gradec, Avstrija) je študiral slikarstvo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in študij zaključil s specialko pri prof. Maksimu Sedeju (1967). Najprej je delal na Osnovni šoli v Križevcih, nato pa 36 let kot likovni pedagog na Osnovni šoli Ivana Cankarja Ljutomer, kjer je bil tudi uspešen ravnatelj. Potočnik je sostenovitelj Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije (DLUPP). Njegova dela zrcalijo posebno občutje svetlobe, podobno onemu, kot jo izžarevajo dela velikih krajinarnjev 19. stoletja, ki prežema in prepoji Potočnikove intimno doživete slike malega formata, na katerih lahko le slutimo vizijo gorate krajine, katera izžareva nenavadni sij svetlobe, ali pa se le-ta lušči skozi lazurnost strukture barvnega nanosa v obliki akcentov bele, rumene, oranžne ali vijoličaste barve. Tako v Potočnikovem likovnem izrazu zunanje vsebine pogojujejo notranjo slikarsko formo spontanega gestualnega zapisa kot sledi biološke pulzacije slikarjeve roke, njenega znaka amorfnih form.

Vladimir Potočnik st., *Slika slikarja*, akril na platnu, 1989, Arhiv galerije MS

Vladimir Potočnik st., *Jutro*, akril na platnu, 60 x 50 cm, 2011

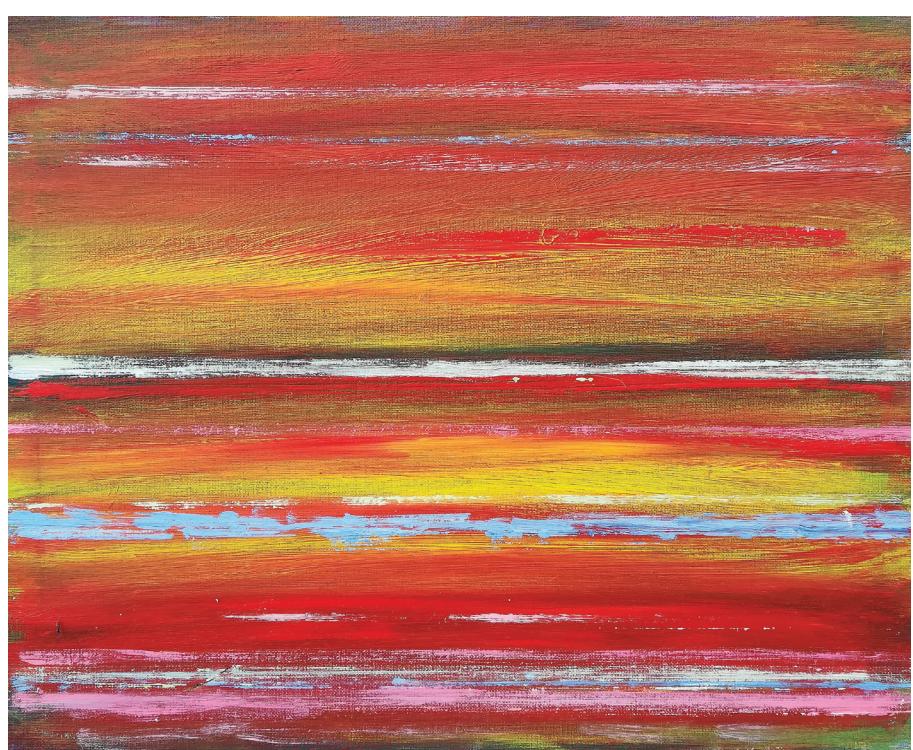
IGNAC PREMOŠA

Ignac Premoša se je rodil leta 1947 v Apačah pri Gornji Radgoni. Po osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Kiarju Mešku. Živi in ustvarja v Gedemarcih, idilični vasici blizu Male Nedelje, v občini Ljutomer. S svojimi likovnimi deli se predstavlja javnosti od 1975 dalje. Sodeloval je na mnogih skupinskih razstavah, v Sloveniji in izven. Bil je uspešen in nagrajen na Ex-temporih, s svojimi zaključenimi opusi je bil opažen na društvenih razstavah. Avtor, ki se izraža skozi slikanje, sodi med najvidnejša imena likovne umetnosti prekmurskega okolja in se vedno znova predstavlja z novejšimi deli. Želi se izraziti – pustiti nekaj za seboj – morda majhen delček tega, hitro se spreminjajočega in izginjajočega sveta v katerem živimo in hitimo skozi čas, da ostane za nekoga, ki bo s svojimi čutili zaznal lepoto polj, belih poti na gričih ali zeleno rumenih barv te jeseni, ki se še ni polnoobarvala.

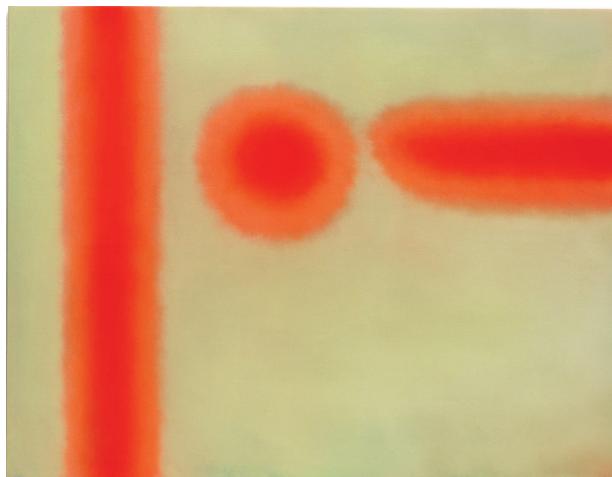
Ignac Premoša, *Pokrajina*, akril na platnu, 50 x 60 cm

Ignac Premoša, *Prekmurska pokrajina*, akril na platnu, 40 x 50 cm, 2019

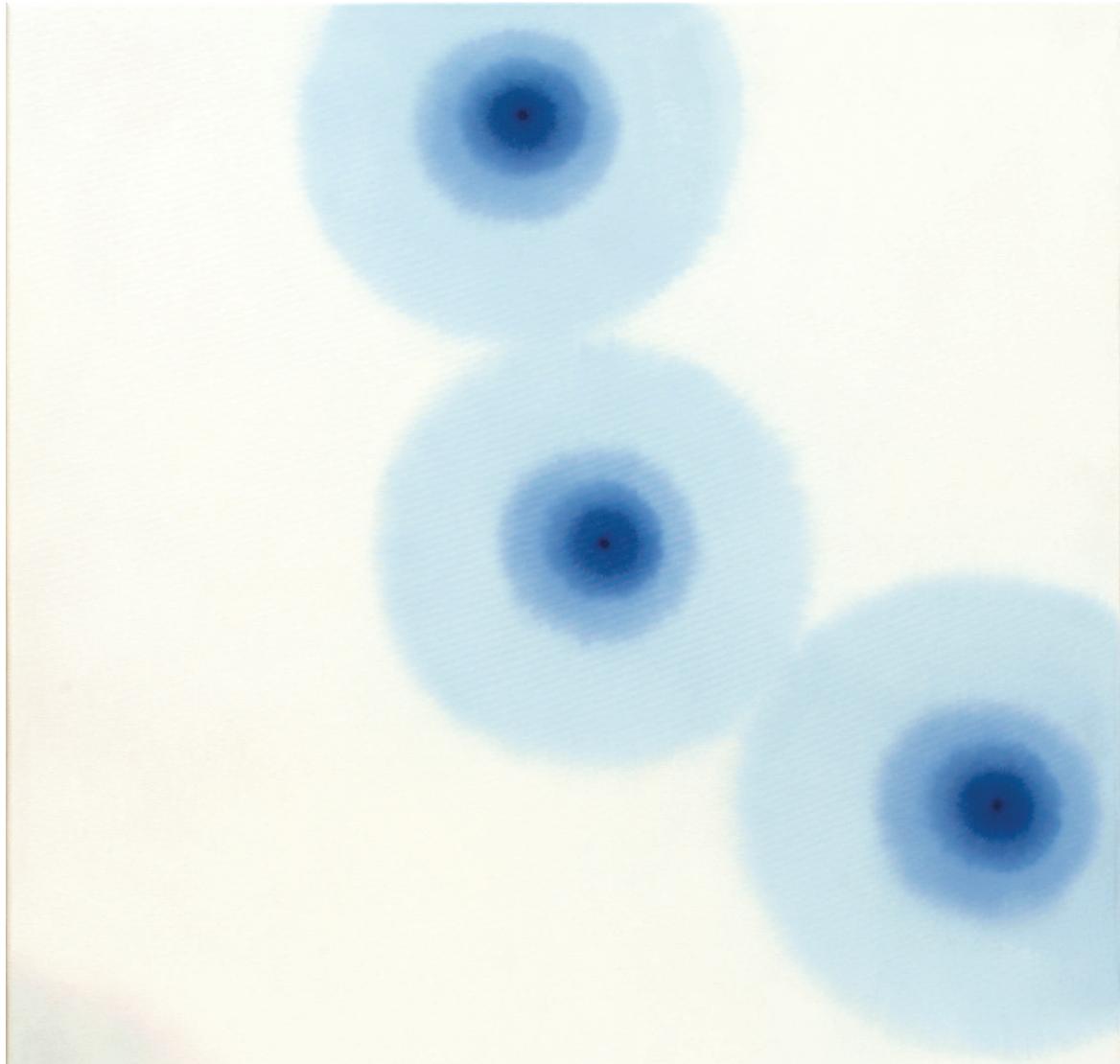
MIRKO RAJNAR

Mirko Rajnar, akademski slikar (1961, Murska Sobota), je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Andreju Jemcu (1988). Avtorjeve slike izhajajo neposredno iz zunanjih izkušenj in so v tem smislu realistične oziroma abstraktne. Podrejene so v tisu prekmurske krajine, ki jo določa dolga ravnilna z nizkim horizontom. V iluminiranih slikah se kot poseben paradoks na eni strani zrcalijo težnje modernističnega slikarstva, ki težijo k osvoboditvi prikaza od prevar iluzionizma in da se doseže lastni notranji likovni metafizični izraz, a na drugi strani pa z izjemnim poznavanjem in mojstrsko spretnostjo ter disciplino rafiniranega lazurnega nanašanja slojev barve, znova vrne doživetje fizične in mentalne globine. Njegove kontemplativne študije pokrajine presegajo naravno, zemeljsko in odsevajo čas dneva, mogoče zgodnje jutro, da postanejo globoke izjave. Gre za zliti klasičnega in romantičnega idealja, ki se odpoveduje zemeljski individualnosti in se izpolni v harmoniji etičnih principov. Pomemben je samo užitek sublimne želje, ki nam podarja vso ugodje; nikjer nobene teoretične zapovedi, ki bi določala teme in način poslikave. Živi in dela v Murski Soboti.

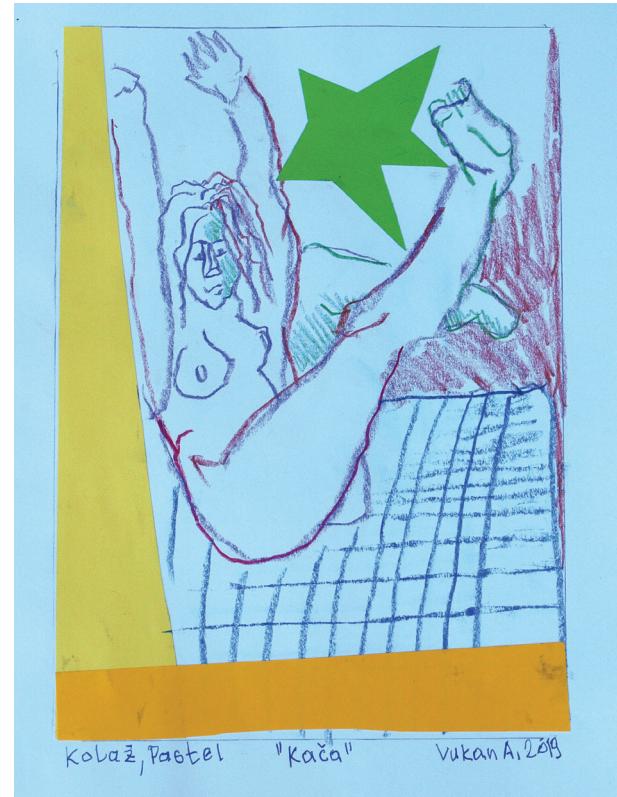
Mirko Rajnar, *Preokupacija*, olje na platnu, 70 x 90 cm, 2012

Mirko Rajnar, *Up*, olje na platnu, 100 x 120 cm, 2015

ALEKSANDER VUKAN – ŠANJE

Aleksander Vukan – Šanje, akademski slikar (1974, Maribor) je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Emeriku Bernardu in prof. Zmagu Jeraju (2007). Po diplomi živi in ustvarja v Moravskih Toplicah. Tematsko usmerjenost zgodnjih del slikarja Aleksandra Vukana predstavlja ekspresivna ali nova figuralika. Njegove slike odkrivajo smisel za sproščeno slikarsko potezo in hipno zapisovanje slikarjevih notranje pogojenih duševnih stanj. Le-te diktirajo ritem samosvoje senzibilnosti groteskne ekspresivnosti portreta, ki v nekaterih delih prehaja v redukcijo predmetnih oblik in z njimi v avtonomne barvne površine tako geometriziranih kot organskih oblik. Takrat se šele potret izkaže v podobi čiste idejne, duhovno pogojene slikarjeve vizualizacije enkratne resničnosti, ki jo predstavlja posamezni človeški individuum. Slikarstvo Aleksandra Vukana smemo upravičeno uvrstiti v krog "hrabrih" mlajših sodobnih slovenskih figuralnih neoekspresionistov, ki izvirajo iz ljubljanske Akademije za likovno umetnost. Posebej tistih iz Prekmurja izvirajočih slikarjev, ki v svojem slikarstvu gojijo tradicijo eruptivne slikarske poteze in ekspresivnega izraza tesnobnega razpoloženja in emocionalne intenzitete.

Aleksander Vukan – Šanje, Kača, pastel na papirju, 30 x 20 cm, 2019

Aleksander Vukan – Šanje, Okno v simbolizem, akril na platnu, 100 x 80 cm, 2018

»DLUPP 25 let«

Razstava članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije ZDSLJ ob 25. obletnici

Katalog izdala Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov

Zanjo Aleš Sedmak

Koncept razstave in spremna teksta Janez Balažič, Jože Denko

Urednica kataloga Olga Butinar Čeh

Prevod in lektura Arven Šakti Kralj Szomi

Fotografije osebni arhivi avtorjev

Fotografija na naslovni in vabilu Jože Denko

Oblikovanje in tehnična ureditev Društvo Kaverljag

Tisk Partnergraf, d. o. o.

Naklada 200

Ljubljana, september 2019

IP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Podatki o avtojih so povzeti iz arhiva posameznih katalogov in spletnih objav.

ZDSLJ

Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov
The Association of Slovene Fine Artists Societies

DRUŠTVO LIKOVNIH UMETNIKOV PREKMURJA IN PRLEKIKE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina
MURSKA SOBOTA

GALERIJA
MURSKA SOBOTA